

Sygnatura akt VIII C 1910/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: Przemysław Staszczuk

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) im. F. S. z siedzibą w G.

przeciwko A. K.

o zapłatę kwoty 12.434,79 zł

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 12.304,33 zł (dwanaście tysięcy trzysta cztery złote trzydzieści trzy grosze) z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 1 marca 2018 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.773 zł (trzy tysiące siedemset siedemdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1910/18

UZASADNIENIE

W dniu 1 marca 2018 roku powód - Spółdzielcza (...)

- (...) im. F. S. z siedzibą w G., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej A. K. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 12.434,79 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 1 marca 2018 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa wskazała, że pozwana jest dłużnikiem powoda z tytułu umowy pożyczki udzielonej jej przez powoda w dniu 17 lutego 2016 roku na kwotę 15.000 zł. Pozwana nie regulowała należności w określonym umową terminie, wobec czego powód wypowiedział łączącą strony umowę. Należność stała się wymagalna z upływem okresu wypowiedzenia z dniem 5 lutego 2018 roku. Na dochodzoną kwotę składają się następujące należności: kapitał pożyczki 11.652,83 zł, skapitalizowanie odsetki za opóźnienie w kwocie 158,60 zł, odsetki zwykłe umowne w kwocie 492,90 zł oraz opłaty w wysokości 130,46 zł. Pomimo wezwań do zapłaty pozwana nie uiściła żądanej kwoty.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 3-5)

W dniu 12 kwietnia 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, który następnie utracił moc w całości na skutek

wniesienia przez pozwaną sprzeciwu, która zaskarżyła wydany w sprawie nakaz zapłaty w całości, podnosząc, m.in. że zaprzestała spłaty kredytu z uwagi na problemy finansowe, zaś sprawa postanowieniem z dnia 24 maja 2018 roku została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

(nakaz zapłaty k. 5v, sprzeciw k. 7-8 v, postanowienie k. 10 v)

Następnie powód uzupełnił braki pozwu po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego i podtrzymał powództwo w całości. W piśmie procesowym z dnia 24 października 2018 roku (UP) pełnomocnik powoda wskazał, że na kwotę dochodzoną przedmiotowym powództwem składa się między innymi kwota 130,46 zł należna tytułem kosztów windykacji – dwóch wezwań do zapłaty, monitu SMS oraz windykacji terenowej. .

(pismo procesowe k. 13-13v, odpowiedź na sprzeciw k. 48-50)

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2019 roku, poprzedzającej ogłoszenie wyroku, pełnomocnik powoda oraz pozwana nie stawili się, zawiadomienie doręczono prawidłowo.

(protokół rozprawy k. 70)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 lutego 2016 roku pozwana A. K. zawarła ze (...) im. F. S. z siedzibą w G. umowę pożyczki (kredyt konsumencki) nr (...), zgodnie z treścią której (...) im. (...) udzielił pozwanej pożyczkę w wysokości 15.000 zł na okres od 17 lutego 2016 roku do 15 lutego 2021 roku, na warunkach określonych umową i Regulaminem udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich (...) (pkt 1 umowy).

Pożyczka oprocentowana była według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd Kasy wynoszącej w dniu zawarcia umowy w wysokości 9,5 % w skali roku (pkt 7 umowy). Nadto strony ustaliły, że w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną (pkt 23), od której pobierane są odsetki według stopy procentowej o jakiej mowa w pkt 21 umowy, tj. w wysokości dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych, na dzień zawarcia umowy - 14%.

Pozwana zobowiązała się do spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami do dnia 15 lutego 2021 roku. Spłata pożyczki następować miała w ratach miesięcznych, płatnych bez wezwania zgodnie z planem spłaty (pkt 13 umowy).

Szacunkowy całkowity koszt kredytu (pożyczki) miał wynieść 8.512,29 zł (pkt 17 umowy), w tym prowizja za udzielenie pożyczki, kształtowała się na poziomie 2.100 zł stanowiąc 14 % kwoty udzielonej pożyczki.

Ponadto w punkcie 22 umowy zastrzeżono, że w przypadku powstania zaległości w spłacie pożyczki, pożyczkobiorca będzie zobowiązany do uiszczenia na rzecz Kasy opłat za czynności windykacyjne.

Strony również ustaliły w umowie, że Kasa ma prawo do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, a także w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listom poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy (pkt 29 umowy).

Na podstawie powyższej umowy, pozwana uzyskała pożyczkę w kwocie 15.000 zł. Z uwagi na niespłacanie przez pozwaną wykorzystanej pożyczki (...) wypowiedział jej umowę pożyczki nr (...) zawartą w dniu 17 lutego 2016 roku. Pismem z dnia 19 grudnia 2017 roku (...) poinformował o powyższym pozwaną, po uprzednim wezwaniu do zapłaty we wskazanym terminie pod rygorem wypowiedzenia umowy, podając także, iż termin wypowiedzenia wynosi 30 dni

od otrzymania pisma, po upływie którego umowa ulega rozwiązaniu i należność z tytułu umowy staje się w całości wymagalna, wraz z odsetkami i wszelkimi kosztami z niej wynikającymi. Cała kwota należności stała się wymagalna z upływem terminu wypowiedzenia w dniu 5 lutego 2018 roku.

(umowa k. 19-21 v., kserokopia Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich (...) k. 22-23, tabela prowizji i opłat dla pożyczek i kredytów k. 24-25, harmonogram spłat k. 26-26 v, wypowiedzenie umowy z potwierdzeniem odbioru k. 27-28 v, historia rachunku pozwanej k. 41-47, wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania k. 29-30 i 31-32, okoliczności bezsporne).

Do dnia wyrokowania pozwana nie uregulowała zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości, co do prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w przeważającej części i zasługuje na uwzględnienie w zakresie kwoty 12.304,33 zł, na którą składają się: kwota kapitału pożyczki

11.652,83 zł, odsetki umowne – 492,90 zł oraz niezapłacone odsetki za opóźnienie

– 158,60 zł. W pozostałym zakresie, to jest w zakresie kosztów windykacji – 130,46 zł powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie znajdują zastosowanie postanowienia umowy pożyczki zawartej między stronami w dniu 17 lutego 2016 roku nr (...) oraz przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy pożyczki.

M. – prawną podstawę roszczenia powoda stanowi przepis art. 720 k.c. zgodnie, z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W przedmiotowej sprawie powód wykazał, że w dniu 17 lutego 2016 roku udzielił pozwanej pożyczki pieniężnej na warunkach przyjętych przez strony a wskazanych w umowie nr (...). Skoro zatem pozwana zaciągnęła u powoda pożyczkę, której nie spłaciła w terminie, w konsekwencji czego po jego stronie powstało zadłużenie w kwocie dochodzonej pozwem, żądanie powoda zasądzenia tejże kwoty w zakresie wyżej wskazanym - to jest w zakresie kwoty należności głównej, odsetek umownych od kapitału oraz odsetek od należności przeterminowanej Sąd uznał za w pełni zasadne. Pozwana zgłaszając sprzeciw w żaden sposób nie wykazała bowiem, że jej zaległość względem powoda kształtuje się na innym poziomie niż wskazany w pozwie i wykazany przedstawionymi przez powoda dowodami. Jedynie na marginesie wskazać należy, że zasadnym jest również dochodzenie odsetek oraz prowizji za udzielenie pożyczki. Pozwana zawierając umowę wyraziła zgodę na obciążenie nimi a ich wysokość nie pozostaje w sprzeczności z obowiązującymi przepisami.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 12.304,33 zł, zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 1 marca 2018 roku do dnia zapłaty.

Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu; odsetki, zaś za czas opóźnienia należą się m.in. wówczas, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego

- art. 481 § 1 k.c., a więc nie spełnia świadczenia wymagalnego. Zgodnie z treścią przepisu art. 359 § 2 k.c. odsetki ustawowe należą się wtedy, gdy wysokość odsetek nie została w inny sposób określona.

Przytoczony przepis art. 481 § 1 k.c., stanowi z kolei, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe ogólne. Stosownie zaś do treści art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa.

W myśl zawartej przez pozwaną z powodem umowy, pożyczkodawca miał bowiem prawo do naliczania odsetek zarówno od kapitału jak i od zadłużenia przeterminowanego, zgodnie z umową za czas opóźnienia w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

W tym miejscu wskazać należy, że strona powodowa naliczyła pozwanej i dochodziła w przedmiotowej sprawie także kwoty 130,46 zł z tytułu kosztów windykacji. Wskazane opłaty zostały zastrzeżone w zawartej przez strony umowie pożyczki (pkt 22 umowy), jako obciążające pozwaną w razie niewykonania umowy pożyczki przez pożyczkobiorcę.

Zgodnie z treścią przepisu art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Cytowany przepis jednoznacznie określa granicę swobody umów wskazując, że ta jest ograniczona w szczególności przepisami ustawy. Takim przepisem ograniczającym swobodę umów jest między innymi przepis art. 385¹ § 1 k.c., który znajduje zastosowanie do wszystkich umów konsumenckich.

Zgodnie z jego treścią, postanowienia umowy zawartej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Przepis ten stanowi nadto, iż nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.).

Okoliczności niniejszej sprawy wskazują na to, że w odniesieniu do zastrzeżonych w umowie należności za czynności pożyczkodawcy w postaci czynności windykacyjnych nie były z pozwaną jako konsumentem indywidualnie uzgadniane, a niewątpliwie kształtują jej obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. Należy zatem uznać, że postanowienia te nie wiążą pozwanej, gdyż w tym zakresie spełnione są przesłanki z art. 385¹ § 1 k.c. Umowa pożyczki została zawarta pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem – pozwaną A. K.. Pozwana jako pożyczkobiorca nie miała rzeczywistego wpływu na treść tych postanowień umownych, które zostały jej narzucone w omawianym zakresie przez pożyczkodawcę. Powód posługiwał się wzorcem umowy w omawianym zakresie, zaś kwestionowane postanowienia umowne o kosztach obciążających pożyczkobiorcę w przypadku niewykonania zobowiązania zostały przejęte z wzorca umowy zaproponowanej pozwanej jako konsumentowi przez kontrahenta. Omawiane postanowienia umowy pożyczki kształtują określony obowiązek konsumenta, w przypadku uchybienia terminowi zwrotu pożyczki, w sposób niezgodny z dobrymi obyczajami, gdyż zastrzegają na ten wypadek dodatkowe opłaty w zawyżonej wysokości, które w dodatku zostały z góry ściśle i dokładnie określone. W tym miejscu podkreślić również należy, że zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zapadłym w sprawie o sygn. akt XVII AmC 624/09, za niedozwolone i zakazane do wykorzystywania w obrocie z konsumentami zostały uznane postanowienia wzorców umownych nakładających na kredytobiorcę

obowiązki w postaci konieczności poniesienia kosztów związanych z monitorowaniem kredytobiorcy, w przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z umowy – a dotyczyło to kosztów telefonicznych upomnień, korespondencji kierowanej do kredytobiorcy związanej z nieterminową spłatą kredytu w postaci zawiadomień, upomnień itp., wyjazdu interwencyjnego do kredytobiorcy. Analogicznie orzekł Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 9 października 2006 roku w sprawie o sygn. akt XVII Amc 101/05.

Powyższe rozważania dają podstawę do wniosku, że zastrzeżenie dochodzenia od pozwanej zapłaty kosztów windykacyjnych jest niedozwolonym postanowieniem umownym, a jako takie – w świetle przepisu art. 385¹ § 1 k.c. – nie wiąże pozwanej.

Dodatkowo wskazać należy, uwzględniając wysokość opłat, o których mowa, że czynności za które w świetle zapisów umowy mogły być naliczone, np. wezwanie do zapłaty, monit telefoniczny, czy wizyta windykatora terenowego, a także to, że już w samej umowie ustalono je na stałym poziomie niezależnie od kosztów faktycznie poniesionych w związku z ich podjęciem, obciążenie nimi pożyczkobiorcy można również rozważać w kategoriach kary umownej w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego za niewykonanie w terminie świadczenia pieniężnego. Wszelkie bowiem dodatkowe opłaty, jak opłaty za czynności windykacyjne muszą mieć uzasadnienie ekonomiczne i nie mogą być określone w sposób dowolny. Przede wszystkim powód, zgodnie z przepisem art. 6 k.c. musiałby wykazać, że te zostały w takiej wysokości poniesione. Poza powyższym podkreślić również należy, że strona powodowa nie wykazała, że czynności te w istocie zostały podjęte a koszt poniesiony przez powódkę w związku z ich ewentualnym podjęciem kształtuje się na wskazanym poziomie.

W konsekwencji, Sąd, w omawianym zakresie - co do należności dochodzonych z tytułu kosztów windykacji w wysokości 130,46 zł - oddalił powództwo.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. wobec tego, że strona powodowa wygrała sprawę w 99 %.

Na koszty poniesione przez stronę powodową złożyła się opłata od pozwu

– 156 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego powoda wykonywanego przez radcę prawnego w kwocie 3.600 zł

- § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 1668 ze zm.), łącznie 3.804 zł.